

Opgave som lokalsamfundskonsulent i forbindelse med Datacenter ved Varde Syd

Indledning

Varde Kommune ønsker at sikre ordentlighed, gennemsigtighed, tydelig kommunikation og en kvalificeret dialog med lokalsamfundet i forbindelse med behandlingen af større projektansøgninger. Byrådet besluttede i 2025 at etablere en toårig forsøgsordning med lokalsamfundskonsulenter i forbindelse med større projekter.

Ordningen skal understøtte lokalsamfundene og sikre dem en tydelig stemme i dialogen om projekterne. Lokalsamfundskonsulenten skal blandt andet kunne fungere som sparringspartner, bisidder og vejleder for dialoggruppen og bidrage til at formidle kommunens myndighedsrammer på en forståelig måde.

Ordningen er et supplement til kommunens almindelige inddragelses- og høringsprocesser og erstatter ikke Varde Kommunes egen dialog med borgere og lokalsamfund.

Ordningen anvendes i forbindelse med den aktuelle principansøgning fra Varde Park om etablering af et datacenter ved Varde Syd. Varde Kommune har modtaget en ny principansøgning om etablering af et datacenter på et ca. 111,5 hektar stort område mellem Varde by og Søndre Plantage. Ansøgningen behandles efter gældende regler og gennem den almindelige politiske proces.

Som led i processen etableres en dialoggruppe, der skal repræsentere lokalsamfundet i dialogen med Varde Kommune og projektudvikler. Dialoggruppen tilbydes mulighed for at få tilknyttet en ekstern lokalsamfundskonsulent, som kan understøtte lokalsamfundet og bidrage til en god og sikker proces.

Lokalsamfundskonsulentordningen er en forsøgsordning, der løbende udvikles på baggrund af erfaringerne fra de konkrete projektførøb. Det blev ved ordningens etablering besluttet, at den skulle evalueres efter halvandet år og herefter kunne tilpasses på baggrund af erfaringer og behov.

Varde Kommune ønsker at anvende de hidtidige erfaringer aktivt i nye forløb. Opgaven ved Datacenter Varde Syd gennemføres derfor med en indledende implementering af erfaringerne fra den hidtidige forsøgsordning. Det indebærer blandt andet en tydeligere rolle- og ansvarsfordeling, en faseopdeling af økonomien samt øget fokus på konsulentens kapacitet og tilgængelighed gennem hele projektførøbet. Konsulenten skal arbejde inden for disse rammer og forventes samtidig at bidrage konstruktivt til den fortsatte læring og udvikling af ordningen. Ved afslutningen af forløbet inddrages dialoggruppen i evalueringen, så erfaringerne kan anvendes i fremtidige projekter i Varde Kommune.

Opgaven ved Datacenter Varde Syd tilrettelægges med udgangspunkt i følgende to grundprincipper:

1. Forvaltningen understøtter organiseringen af konsulentens opgaveløsning
Varde Kommune har ansvaret for de overordnede procesmæssige rammer omkring konsulentens arbejde, herunder forventningsafstemning, faseplanlægning, økonomifølgning og løbende koordinering. Dialoggruppens primære rolle er at repræsentere de lokale perspektiver og indgå i dialog om projektet, mens lokalsamfundskonsulentens rolle er neutralt og fagligt at understøtte gruppen og den kvalificerede dialog.

Denne arbejdsdeling skal blandt andet sikre, at dialoggruppen ikke får ansvaret for den løbende administrative styring af konsulentens timer og økonomi, men kan koncentrere sig om lokale perspektiver, interesser og dialogen om projektet.

2. Opgaven og økonomien faseopdeles

Konsulentopgaven tilrettelægges i hovedfaser, så konsulentressourcerne er tilgængelige gennem hele projektforsløbet og anvendes på de tidspunkter, hvor behovet er størst. Formålet er samtidig at skabe gennemsigtighed om opgaver, forventninger og økonomi.

Som udgangspunkt arbejdes der med følgende faser:

- Opstart og principfase: etablering af fælles spilleregler og forventningsafstemning om processen samt forståelse af projektet og afdækning af lokale interesser.

Hvis politikerne herefter vælger, at der skal arbejdes videre med planlægningen af projektet, fortsætter processen med følgende:

- Projekt- og planfase: kvalificering af dialogen mellem parterne, løbende bidrag med lokale input samt understøttelse af dialoggruppens forståelse af projektmaterialet.
- Hørings- og beslutningsfase: understøttelse af dialoggruppen i den formelle proces.
- Reserve: mulighed for efter konkret vurdering at anvende yderligere ressourcer ved særlige behov.

De økonomiske midler frigives trinvist i takt med projektets udvikling frem for at blive stillet til rådighed som én samlet ramme fra projektets begyndelse. Den faseopdelte tilgang skal dermed medvirke til at sikre, at konsulentressourcerne ikke anvendes uforholdsmæssigt tidligt i processen.

De to ovenstående principper udgør konkrete rammer for opgavens udførelse og skal derfor afspejles i konsulentens tilbud, planlægning, prioritering og gennemførelse af opgaven. Principperne ændrer ikke på, at konsulenten skal kunne understøtte dialoggruppen neutralt og fagligt, eller at dialoggruppen selv ejer sine synspunkter og perspektiver.

Der foretages tilbudsindhentning gennem offentlig annoncering på Varde Kommunes hjemmeside.

Baggrund for opgaven

Selskabet Varde Park ønsker at etablere et datacenter ved Varde Syd. Varde Kommune har modtaget en ny principansøgning, som omfatter et område på ca. 111,5 hektar mellem Varde by og Søndre Plantage.

Området har en længere planhistorik. Byrådet vedtog i 2021 kommuneplantillæg og Lokalplan 23.03.L08 for et ca. 37 ha stort område mellem Ribevej, Østre Omfartsvej, Roustvej og Søndre Plantage med henblik på etablering af datacentre. I 2023 behandlede Byrådet igen området, fordi interessen for datacentre oversteg mulighederne i den gældende lokalplan, og besluttede at igangsætte arbejde med det nødvendige plangrundlag for en mulig udvidelse.

Varde Park har siden opkøbt yderligere ejendomme, og projektområdet er udvidet med ca. 12 hektar. Den aktuelle principansøgning bygger derfor videre på tidligere politiske beslutninger og den tidligere planlægning for området.

Af projektbeskrivelsen fremgår blandt andet, at projektet omfatter et samlet datacenter opdelt i flere blokke med understøttende faciliteter. Der planlægges med op til 12 datacenterblokke og et samlet etageareal på op til 400.000 m². Projektbeskrivelsen angiver en elektrisk kapacitet på ca. 800 MW for datacentret.

Der arbejdes desuden med muligheder for sektorkobling og udnyttelse af overskudsvarme.

Projektet befinder sig på nuværende tidspunkt i en indledende myndigheds- og planfase. Næste skridt er en offentlig høring i form af indkaldelse af idéer og forslag. Herefter skal Byrådet tage stilling til, om arbejdet med udarbejdelse af lokalplan, kommuneplantillæg mv. skal igangsættes.

Det er væsentligt, at konsulent kommunikerer dette besluthingsrum tydeligt: Der foreligger en ansøgning, men Byrådet har ikke dermed truffet beslutning om, at det ansøgte projekt skal realiseres.

Opgavebeskrivelse

Lokalsamfundskonsulentens skal understøtte og vejlede den lokale dialoggruppe samt bidrage til en kvalificeret, gennemsigtig og respektfuld dialog mellem dialoggruppen, Varde Kommune og Varde Park.

Konsulentens skal arbejde uafhængigt i rollen som vejleder og facilitator for lokalsamfundet inden for de rammer, der følger af kommunens kompetence og den konkrete myndighedsproces.

Konsulentens skal:

- løbende vejlede dialoggruppen og det omkringliggende lokalsamfund om mulighederne for at deltage konstruktivt i processen
- facilitere dialog mellem dialoggruppen, kommunen og projektansøger
- bidrage til, at synspunkter, spørgsmål og bekymringer bliver formuleret sagligt, klart og præcist
- tydeliggøre forskellen mellem forhold, som lokalsamfundet kan søge at påvirke, og forhold, som følger af lovgivning, myndighedskrav eller allerede truffne beslutninger
- bringe relevante erfaringer fra tilsvarende projekter og dialogprocesser i spil
- fastlægge spilleregler for dialoggruppen med fokus på åbenhed, respekt, informationsdeling, fremdrift og konstruktiv håndtering af uenighed
- understøtte, at dialogen ikke alene omfatter organiserede eller særligt aktive interesser, men så vidt muligt også giver plads til øvrige berørte borgere og interessenter
- oversætte komplekst plan-, miljø- og myndighedsmateriale til et forståeligt sprog uden at overtage kommunens myndighedsrolle
- vejlede borgerne om mulighederne for at deltage i offentlige høringer og om nødvendigt bistå med forståelsen af rammerne for udformning af høringssvar.

Kommunens Code of Conduct lægger vægt på lokalt ejerskab, gennemsigtighed og samskabelse samt en gennemsigtig dialog mellem projektudvikler, beboere og øvrige interessenter.

Herudover skal konsulentens:

- fungere som dialoggruppens kontaktperson over for kommunen og projektansøger
- videreformidle relevant materiale og information til dialoggruppen
- understøtte en klar rollefordeling mellem dialoggruppe, kommune, projektansøger og konsulent
- følge repræsentativiteten i dialoggruppen gennem hele processen
- pege på grupper eller interesser, som ikke i tilstrækkelig grad kommer til orde
- ved behov gennemføre aktiviteter, som giver en bredere kreds mulighed for at bidrage.

Konsulentens skal også:

- i samarbejde med dialoggruppen planlægge en relevant møderække
- forberede og facilitere møder
- sikre tydelige formål og dagsordener for møderne
- udarbejde korte og retvisende referater eller opsamlinger
- sikre synlig opfølgning på væsentlige spørgsmål og input.

Som afslutning på forløbet skal konsulentens:

- løbende opsamle erfaringer med lokalsamfundskonsulentordningen
- medvirke til at afprøve og implementere relevante erfaringer fra hidtidige forløb
- ved opgavens afslutning gennemføre en evaluering sammen med dialoggruppen
- udarbejde en kort evalueringsrapport på 2-4 sider
- beskrive, hvad der har fungeret, hvad der ikke har fungeret, og hvilke justeringer der anbefales ved fremtidige anvendelser af ordningen
- særskilt forholde sig til dialoggruppens repræsentativitet, borgernes oplevelse af adgang til information samt rolle- og forventningsafstemningen mellem kommune, projektansøger, dialoggruppe og konsulent.

Afgrænsning af opgaven

Konsulentens opgave vedrører processen og dialogen, ikke beslutningen om projektets gennemførelse. Konsulenten skal derfor hverken arbejde for eller imod etablering af datacentret og skal ikke repræsentere kommunen, projektansøgeren eller bestemte holdninger blandt borgerne.

Opgaven kan fortsætte gennem den relevante planproces og afsluttes, når:

- den aftalte opgaveperiode er gennemført,
- de afsatte midler er anvendt,
- en eventuel efterfølgende planproces er afsluttet,
- Byrådet beslutter ikke at arbejde videre med projektet, eller
- projektansøger trækker projektet tilbage.

Juridiske forhold

Konsulenten finansieres af Varde Kommune. Konsulentens opgave skal derfor være afgrænset til forhold, som kommunen lovligt kan understøtte.

Konsulenten kan vejlede om den kommunale proces, understøtte dialog samt hjælpe borgere med at forstå plan- og høringsprocesser.

Konsulenten kan derimod ikke som led i den kommunalt finansierede opgave yde privat juridisk, økonomisk eller ejendomsmæssig rådgivning, eksempelvis om:

- køb og salg af fast ejendom
- individuelle kompensationsaftaler
- privatretlige forhandlinger
- konkrete søgsmål eller andre private tvister.

Konsulenten kan facilitere dialog om sådanne spørgsmål på et overordnet niveau, men skal være tydelig om grænsen mellem procesbistand og individuel privatretlig rådgivning.

Krav til konsulenten

Det forventes, at konsulenten kan dokumentere:

- erfaring med borger- og interessentinddragelse i større eller komplekse projekter
- stærke faciliterings- og kommunikationsevner
- erfaring med konfliktfyldte eller polariserede processer
- forståelse for politisk styrede organisationer og kommunale beslutningsprocesser
- evne til at formidle komplekst teknisk og myndighedsmæssigt stof
- erfaring med at understøtte repræsentativitet og inddragelse af forskellige borgergrupper
- evne til at arbejde neutralt og tillidsskabende mellem borgere, kommune og projektudvikler.
- Kendskab til planlægning, miljøvurdering og større energi- eller erhvervsprojekter vil være en fordel.

Forventet proces for projektet

Projektet befinder sig fortsat i en indledende fase.

På baggrund af kommunens aktuelle projekthinformation forventes processen at indeholde:

- Dannelse af lokal dialoggruppe. Faciliteres af Varde Kommune.
- Tilknytning af lokalsamfundskonsulent. Sker i samarbejde mellem dialoggruppe og Varde Kommune.
- Indkaldelse af idéer og forslag i offentlig høring.

- Borgermøde i forbindelse med høringen.
- Politisk behandling af principansøgningen.
- Byrådets stillingtagen til, om der skal igangsættes udarbejdelse af lokalplan, kommuneplantillæg mv.

Hvis planlægningen igangsættes: videre plan- og miljøvurderingsproces med efterfølgende offentlig inddragelse og politisk behandling.

Dannelse af dialoggruppe

Varde Kommune understøtter etableringen af en dialoggruppe, som skal repræsentere lokalsamfundet. Dialoggruppen består typisk af seks til otte personer og tilstræbes sammensat med en bred repræsentation fra lokalområdet.

Borgere i en konkret afgrænset zone omkring projektområdet inviteres direkte til et lokalt møde. Mødet er åbent for alle interesserede. Kommunens model indebærer desuden, at invitationen kan omfatte erhvervsdrivende i den relevante zone.

Kommunen har indkaldt til møde om dannelse af dialoggruppen ved Datacenter Varde Syd den 1. oktober 2026.

Når dialoggruppen er etableret, vælger gruppen lokalsamfundskonsulenten. Kommunen faciliterer samtaler med relevante konsulenter og deltager som observatør og sparringspartner for gruppen.

Dialoggruppen skal ikke forstås som en demokratisk valgt repræsentation af samtlige borgere eller som eneste adgang til at blive hørt.

Konsulenten skal derfor løbende:

- følge gruppens repræsentativitet
- synliggøre eventuelle manglende perspektiver
- anbefale supplerende involvering, hvor det er relevant
- sikre mulighed for, at en bredere kreds kan komme til orde.

Det kan eksempelvis ske gennem åbne møder, temamøder eller andre dialogaktiviteter.

Dialoggruppen deltager desuden i evalueringen af forløbet ved opgavens afslutning.

Tildelingskriterier

Varde Kommune udvælger i samarbejde med dialoggruppen det mest fordelagtige tilbud på baggrund af:

- Kvalitet af opgaveløsningen: 50 %
- Erfaring og kompetencer: 40 %
- Pris: 10 %

Tilbudsgiver skal som en del af tilbuddet fremsende en kort beskrivelse af den foreslåede tilgang til opgaven.

Ved vurderingen af kvalitet lægges der særsomt vægt på tilbudsgivers:

- tilgang til uafhængig facilitering
- forståelse af dialoggruppens rolle og det reelle politiske besltningsrum
- metode til at understøtte repræsentativitet
- tilgang til konflikt og uenighed
- metode til at sikre gennemsigtighed og feedback til lokalsamfundet

- forslag til, hvordan hidtidige erfaringer fra lokalsamfundskonsulentordningen kan omsættes i den konkrete opgave.

Hvis det vurderes relevant, kan der gennemføres samtaler med tilbudsgiverne.

Tilbuddets indhold

Tilbuddet skal indeholde:

- Beskrivelse af den foreslåede opgaveløsning.
- Beskrivelse af dialog- og faciliteringstilgangen.
- Beskrivelse af, hvordan der arbejdes med repræsentativitet og bredere lokal inddragelse.
- Beskrivelse af, hvordan konflikter og forskellige interesser håndteres.
- Beskrivelse af, hvordan erfaringer fra tidligere processer bringes i anvendelse.
- CV og relevante referencer.

Samlet timeestimat fordelt på blandt andet:

- Forberedelse
- dialog med dialoggruppen
- facilitering og mødeafholdelse
- koordinering med kommune og projektansøger
- bredere borgerinddragelse
- løbende dokumentation
- evaluering.
- Pris og timepris.

Tilbudsgiver skal tilrettelægge timeforbruget, så der opretholdes tilstrækkelig kapacitet til relevante aktiviteter gennem hele opgaven og skal forholde sig til kommunens faseinddeling, som beskrevet i det indledende afsnit.

Den økonomiske ramme er 150.000 kr.

Tilbuddet må maksimalt omfatte 10 sider inklusive CV og bilag.

Kontraktvilkår

Varighed: Afhænger af projektets og dialogprocessens varighed.

Omfang: Konsulenten skal månedligt afrapportere timeforbruget og sammenholde dette med det samlede timebudget.

Pris: Tilbuddet skal inkludere alle udgifter forbundet med opgaven, herunder møder, kørsel og administrationsomkostninger, medmindre andet aftales udtrykkeligt.

Fakturering: Månedlig fakturering på baggrund af godkendt timeforbrug. Fakturaen skal angive antal anvendte timer.

Evalueringsrapport: Den afsluttende evaluering og evalueringsrapport indgår i den aftalte opgave og pris.

Opsigelse: Kontrakten kan opsiges efter de nærmere vilkår i den endelige kontrakt.

Bilag

Bilag 1: Byrådets beslutning om lokalsamfundskonsulentordningen.

Bilag 2: Varde Park, aktuel projektbeskrivelse.

Bilag 3: Varde Kommunes Code of Conduct med tillæg vedtaget af Byrådet den 24. juni 2026.

Bilag 4: Visuelt procesoverblik for Datacenter Varde Syd.